



Nro. 43.

A' FELS. R. TSÁSZARNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Novembernek 27-ik napján 1795.
esztendőben.*

A' Rénus túlsó Partjáról.

Ismét néhány örvendetes hírekkel kedveskedik Gr. Clerfayt Fels. Urunknak. A' tegnap reggel ide érkezett postája által azt jelenti, hogy a' Nov. 17-kén Frantziákat üző két huszár kapitányok Kobáni a' Blankenstein, és Simon a' Székely huszár regementektől 1 kapitányt, 4 fel tisztet, 145 köz embert, töbnire mind ártilléristákat fogtak, el, sokat le vagdaltak; e' mellett 37 muni-tziós és több szekereket nyertek el.

Gr. Nauendorf Generális a' Landaui és Zweibrücki úton üzetvén a' futó ellenséget, Trippstadt-ban utól menő seregekre bukkantak a' Keglevich Uhlánusai, de mivel mindjárt onnan is el futottak egynéhány embernél többet el nem foghat-

tak közülök. Más felől *Landstahlból*, *Karlsbergből*, és *Homburgból* is ki üztek őket, és egész *Zweybrückig* mentek győzedelmes vitézeink, útjokban *Meisenheimot* el foglaltak, holott igen sok magazinumot találtak.

A' Nov. 12-dik napján *Frankenthal* el foglalt vitéz seregeinket számos néppel és 30 ágyúval támadták meg a' Frantziák, még pedig olly nagy hirtelenséggel, hogy minekelőtte az abba tétetett katonai őrizet segítségére mások is mehettek volna a' táborból, abba bé rohantak. Mindazáltal ezre vévén e' dolgot a' *Mack* vasas regementjéből való kapitány *Pletzger*, semmi parantsolatot nem várván, eskadrónjával oda vágatott, a' városból ki rukkolni akart Fr. gyalogság soraiba bé vágott, és időt adott a' *Weidenfeld* granatéros batalionjának arra, hogy a' kapukat elfoglalhassa. Az alatt a' *Wurmser* huszárjai és *Lokovitz* könnyű szerű lovasjai is oda jutván, ők is bé vágtak a' Frantziák közzé, a' kik ki nem álhatván a' sarat, rész szerént futottak, rész szerént fegyvereiket el hányván, rabságra adták magokat. Ezen tsatában 1500 embert vesztettek a' Frantziák, kik között 1 Oberster, 1 Generál adjutáns, a' ki t. i. őket oda vezette, több más tisztek és 300 hadifoglyok vóltanak. Nékünk kevés vesztésünk vólt.

Gr. *Latour* F. M. Lajtinánt jelentése szerént *Karajtzay*, *Ott*, és *Bajalich* Generálisok; Gróf *Klenau* Oberster, *Trach* fő Strázsamester, és *Frimont* kapitány a' *Wurmser* huszár regementjéből; *Weidenfeld* Obristlajtinánt egy granatéros batalionnak kórmányozója; *Immer*, *Mackdermotte*, *Rubenitz* kapitányok és *Schmitt* Felhadnagy a' G. Q. M. Stábtól; de mindenekfelett *Pletzger* kapitány a' *Mack* vasas regementjéből különös vitézséget mutattak ezen kétséges kimenetelű történetekben. Az utólsóról azt írja Gr. *Clerfayt*, hogy egyedül ennek köszöni *Frankenthalnak* meg tartását, és az ellenség előmenetelének meg akadályoztatását.

A' Nov. 11-dik napján *Kreuzenach* alatt történt véres tsatáról, 's vitéz seregeinknek abban nyert győzedelmekről újabb és bővebb tádósítást küldött Gr. *Clerfayt* Feldmarsál, mellyben azt jelenti, hogy a' Kolóniai V. Fejedelmi seregek nemcsak a' viadalban, hanem az ellenség üzésében is különös vitézséget mutattak, hanem feletébb sajnállyá, hogy azon derék batallionnál lévő *Müller* al-hadnagy, a' ki mind más, mind kivált ezen történetben magát meg különböztette, több alatta lévő köz emberekkel együtt egy kártátsból agyon lövetett, *Hartig* Hadnagy sebbe esett, és *Thils* záízlótartó el fogatott.

Gr. *Salm* Generális azon tsatának kormányzója minden alatta lévő tiszteket és seregeket felettébb magasztalta. — Nevezetesen *Diemár* felhadnagyot a' Generál Stábtól, a' ki minden vezedelem közé hideg vérrel ment, és a' váras közepén lováról le szálván, maga vezette az ellenség ellen a' gyalogságot. E' mellett *Nagy* Oberstert a' Császár, *Harsányi* fő Strázsamestert a' *Blankenstein* huszár regementjeiből; a' maga adjutánsát *Woelkern* felhadnagyot, a' ki alatt a' lova agyon is lövetett, és egynéhány felsőbb és alsóbb rangú tiszteket a' *Kolóniai* és *Jülich*i seregektől.

Seckenheimi fő kvártélyából azt írja Nov. 18-dikán Gr. *Wurmser*, hogy *Manheim* körül derekasan készíteti a' paralella 's több efféle sántzokat: hogy Nov. 17-dikén, 11 órakor dél előtt az első paralella lineákban készült battériákba vontott ostromló ágyúk el kezdettek mendörgő musikáikat, és egynéhány helyen tüzet tsináltak a' várasba 's a' t.

A' múlt pósta napon egy két szóval jelenttük, hogy *Manheim* várasa 24 óráig tartó gondolkozásra való időt kért Gr. *Wurmser*től. — E' tárgyról ekként beszél egy *Moguntzai* magános levél, Nov. 13-dikán: „Tegnap este egy kurir jött Gr. *Clerfayt* Feldmarsálhoz *Seckenheim*ből, a' ki

azt a' bizonyos hirt hozta magával, hogy a' Manhejmba bé záratott Fr. gárnizon 24 óraig tartó gondolkozásra való időt kért magának Gr. *Wurmser*től, engedett is annak de olly tóldalékkal, hogy ha azon időnek el telése után nyakaskodni fog, olly tüzet adat *Manheim* városára, a' mellyről soha el nem fog felejtkezni. Ügy is történt a' dolog, mivel minekutánna a' Fr. őrizet üres válaszfal küldötte volna ki a' maga postáját, azóltától fogva éjjel nappal rezket a' föld az ostromló ágyúk harsogása miatt, és a' *Vulkánus* föld alatt lévo égő kementzei sem okádjak jobban a' tüzet, mint a' *Schwartz Bertold* gonoliz talalmánya által meg részegítetett bömbölo ertz bikák.

Már ma pedig 36 sipoló postilionnal meg is járta Béts városát a' múlt éjjel érkezett kurir azon örvendetes hírrel, hogy Gr. *Wurmser* gyozedelmesen meg vette *Manheim* várát, a' hol 10 ezer Frantziák estek hadi rabokká.

Austriai Belgyiom.

A' *Brüsseli* tudósítások szerént, nagy figyelemetességet okozott a' Cs. Kir. armádia fegyverének szerentséje a' Belgyiomi lakosokban, mellynek a' Fr. respublikára nézve káros, reánk nézve pedig igen hasznos következései lehetnek, és épen azon időnek tzikkelyeben fognak törvényes Fejedelmeknek vissza adatni, midön a' Frantzia respublikával öszve akarták kaptsolni. Azok a' tsavargó emberek, a' kik az erdőkben imitt amott bugdogtak, és sok károkat okoztak az ártatlan lakosoknak, már most egy rakásra gyüllöttek, és minekutánna a' városokban és falukban ki ragasztott tzedulák által a' vallásnak védelmezésére, és a' Fels. Cs. engedelmességére való vissza térésre serkengettetnek az emberek, 9's több ezerekre szaporodott a' számok, mindenütt vilagosan verbuálnak, tulajdon tábor és gyóntató papjaik vannak, a' kik semmi jó alkalmatosságot el nem melőznek a' népnek elzére való hozására.



iskolába járó gyermekhez illenek, és nints oka magát az Isteni gondviseléssel biztatni, a' melly gyakorta a' roszból is jót szokott ki hozni. Hogyha Prussia és Spanyól Országok meg békélhettek a' Frantziákkal, miért ne békélhetne meg Anglia és Hannovera? Most ismét az új constitutióinak következései után akar a' minister várakozni, melly hogyha néhány hólnapok múlva ismét hajó törést fog szenvedni, ilyenképen örökös háborút kellene Angliának folytatni, magát egészlen meg szegényíteni, és egy millió után más milliókat haszontalanul fel áldozni. Ha hétszer változna is egy héten valamelly Orzágnak Constitutiója, még is alkuba kellene vele botsátkozni; minden változásai között is meg mutatta azt Frantzia Ország, hogy meg tartotta, 's bé tellyesítette a' részre nem hajlott nemzetekkel szerzett tractáit.

„ Leg elsőben is tehát a' Fr. respublikának valóságát kellene meg ismérni, melly botránkozás kövének el háritása után, önnön magoktól folynának a' dolgok. Miért nem szerzettünk velek békességet *Hollandiának*, *Austriai Belgyiomnak*, *Gvadeloupe* és *St. Lucia* szigeteinek el vesztések előtt? Mivel várhatunk ennekutánna jobb békességet? A' rendkívül való drágaság és szükség szomorú következéseket fognak szülni, és azoknak el háritására kéretik a' Parlamentom. — De ezeket a' háborúnak tartása alatt el háritani nem lehet, ellenben a' békességnek vissza térése után a' bövség is vissza térne. Sokkal jobb volna a' Fr. emigránsoknak szomorú sorsát a' békesség által meg jobbítani igyekezni, mint *Quiberonba* küldeni mézárásokra 's a' t. Végtére azt javasolta *Fox* úr, hogy a' királynak küldetendő köszönő levélnek tóldalékjában terjesztessék szemei eleibe, hogy a' szövetséges Fejedelmeknek nagy része meg békélt a' Frantziákkal; hogy Angliának Amérikai örökségei nagy veszedelemben forognak; hogy a' Frantziák ellen küldetett expeditióknak szerentsétlen, és káros kimenetelei vagynak,

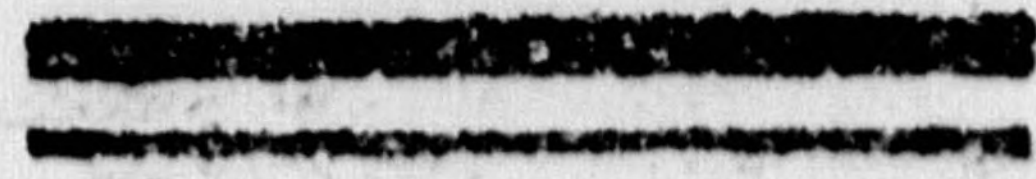
és nem egyébire valók voltak, hanem hogy azokban fel áldoztassanak azok, a' kiket óltalommal biztattunk vala; hogy a' vérnek, és pénznek el tékozlása példa nélkül való, mellyre nézve kérni kell a' királyt, hogy ne tartsa Fr. Országot elégtelennek a' békesség kötelességének bétellyesítésére; ebben az értelemben vóltunk Amérikára nézve is, de bezzeg meg is adtuk az árát, a' szövetséges Fejedelmek is meg táfolták azt magok tselekedeteik által; sőt szükség lészzen a' királynak a' békességet keresni, és azon kár ki pótolásával meg elégedni, mellyet a' szorgalmatosság, tsendesség, és bővség által bizonyosabban el lehet érni. Hogyha továbbá is folytatni akarna Frantzia Ország a' háborút, akkor osztán mindenképen igyekezne a' Parlamentom a' hadakozás folytatását előbb mozdítani, bátor nagyon meg erőtelennített légyen is az Ország a' ministereknek rosz tanáts adásaik miatt.

Pith minister is meg bosszonkodván *Fox* úrnak martzongó beszédjein bőv mértékbe vissza fizette a' költsönt, 'stromfal ütötte vissza a' tromfot. Noha *úgymond*, *Fox* úrnak egész beszédje rendkívül való lett légyen is, még sem reménylettem vólna, hogy olly békességet javasolna, mellynek fundamentoma a' kétségben esés, és a' mellyben az eddig okoztatott kárnak ki pótolására engedelmet kellene Fr. Országtól kérni, a' belső tsendességnek, és industriának helyre állítására. A' Parlamentomnak jussai ugyan meg engedik *Fox* úrnak az illy tanáts adást, és nem viszonozhatom az ő ellenem mondott fenyegetéseit: mindazáltal ha ő minister vólna, és illyen tanátsot adna, inkább meg érdemlené hogy Majestás ellen való vétekekkel vádaltasson, mint más akárki, a' ki hazájának el árulója lenne. Hogy körülállásaink meg jobbitattanak légyen, könnyen meg lehet mutatni, tsak hogy szükség lészzen a' mostani időt a' Parlamentom előbbi öszve gyűllésének idejével egybe hasonlítani. Minémű érzékenységek

vóltek akkor, és vagynak mostan bennünk? Melly veszedelmes festékekkel rajzolták akkor le állapotunkat az Oppōsitiónak tagjai? Minthogy pedig az akkor előre meg jövendölt veszedelmek rajtunk meg nem történtek: méltán mondhatom, hogy meg elégszünk mostani állapotunkal. — Bátor mennyi ellenkező dolgokat szenvedtünk, bátor mennyi halzna lett légyen is a' Frantziáknak, még is nagyon meg kevesedett a' háború folytatására való költségek, és már most olly állapotban lenni láttatnak, mellyben békesség helyet bátorságot adhatnak minékünk. Sokkal inkább kívánnják a' békességet mint ennekelötte, sőt magok is el hitették azt magokkal, hogy a' békességen kívül semmi sem menheti ki őket a' veszedelemből. Kinek mitsoda sérelem okoztatott azon környülállások közt, hogyha a' meg elégedésről beszél a' király? Annak az oka, hogy nem sokáig folytathattya Fr. Ország a' hadat, a' papiros pénzben 's annak alacsony árában nagyon fundáltatva. 720 millió font sterling papiros pénz nagyon most ottan circulatióban, a' mellyet mivel pengő pénz fel nem lehet váltani, mind alább alább száll a' betse, és hogyha még a' jövő esztendőben is táborozni fognak, egészlen el vesz. — Annakokáért egyedül a' békesség mentheti meg őket az utolsó veszedelemtül, erre való nézve javasolta *Vernier* a' Conventnek, hogy többé semmi papiros pénzt ne készitessen, hanem inkább akármelly alá való értzből veretessen. Úgy de hol veszik az értzet, a' midön semmi kereskedések nintsen 's a' t.? De azért még sem határozom meg Frantzia Ország esetének óráját, hanem csak azt állatom, hogy az ő gonosz környülállásaik által meg jobbitatnak a' mi fel tétéleink. Az is nem kis szerentsénkre szolgál minékünk, hogy vissza kellett nékiek menni a' *Rénus* bal partyára. Minden betsületes embernek fájlalni kell az emigránsokon történt szerentsétlenséget. Az Olasz Országi dolgokról keveset mondhatunk, mindazáltal,

kinek kinek közülünk örömére lehet, hogy ott is meg tsökkent hatalmok. Előbbi principiumaikat meg jobbították; magok is által látták, hogy fundamentom nélkül való alkotmányt akartak építeni, és már most mind az Istentől, mind az emberektől botsánatot kérnek gyakorlott gonofzságaikért. “

„Vallyon azért, hogy tegnapelőtt el kezdettek új Constitutiójokat, magunknak kell é a' békességet keresni? Minekelötte ezen projectumot bé venné a' Parlamentom, meg kell tudni, kik lesznek az új törvénytévök? minémüindúlattal birjanak? és mitsoda fel tételek légyen; ezeknek tudása nélkül meg nem alacsonyithattyuk magunkat; én is kívánom ugyan a' békességet, de tsak olylyat, a' mellyet betsülletunk sérelme nélkül fogadhatunk el. Hogyha ök fognak bennünket a' békességgel meg kínálni, azt is úgy fogadjuk el, ha reánk nézve betsületesek, és hafznosok lesznek a' fel tételek. Sajnálom, hogy más hatalmasságok békességre léptek velek, ha e' nem történt volna sokkal hafznosabb békességet szerezhettünk volna magunknak. Hogyha álhatatosan és hiven meg maradtak volna a' coalitio mellett, a' mint maga a' természeti igazság is azt kívánta: ismét fel állottak volna a' tulajdonságnak jussai Frantzia Országban, és a' vallás is nagyobb tekintetben lett volna. Mindazáltal, hogyha mi hivségesek leszünk magunk eránt, minden veszedelemtül meg fogunk szabadúlni, szenvedett kárjainkat pedig ki pótollyá a' kereskedés es jó rendtartás. — Örökké való ditsőségére fog Angliának szolgálni, hogyha azon ragadó folyó viznek, a' melly minden erköltsi rendnek, és társaságbéli bődogságnak veszedelmére, igyekezett maga erejével tehetgátot. Egyedül egy olyan Ország viheti azt végbe, a' melly maga creditumára, és kereskedésére támaszkodhatik, 's minden tanátskozásaiban, a' népnek böltsessége, és közönséges egyyesség által vezéreltetik. Egyedül e' viheti a' Státusnak hajó-



ját a' leg nagyobb veszedelmek között is a' bá-
torságnak kikötő helyébe 's a' t."

Azoknak a' gonosz embereknek nyomoztatá-
sok, a' kik Oct. 29-dikén a' király hintájára kö-
vekkel hagyigálták, és illetlen szókkal illették
Fels. személyét, szorgalmatosan folyttatatik, és
1000 font sterling jutalom ígértetett annak, a' ki
azon gonosz zenebonának indítóját, magokat a'
zenebonásokat, és tzimborás társaikat bé fogja
jelenteni.

Ezen zenebona után a' király királyné és há-
rom királyi hertzeg asszonyok a' *Coventgardeni*
közönséges játék néző helyre mentenek, 200 lo-
vas, 100 gyalog testörzök, és 500 pattantyúsok
által kísértetvén. A' játék néző helyre vivő úton
10000 embernél többen gyüllöttek öszve, de tely-
lyességgel nem közelithettek a' királyi hintóhoz.
Ő Királyi Felségeknek a' játék néző házba lett bé
lépésekkor, nagy örömmel való tapsolás vólt, és
egynéhányszor el énekelték a' fel gyüllött szemé-
lyek ezen éneket: *Isten tartsd meg a' királyt*, és
azokkal, a' kik velek együtt nem buzogtak a' ki-
rály eleteért, rú túl bántak; sőt azokat, a' kik a'
harmadszori éneklésre való senkentésre piszeget-
tek, ki tafzigáltak a' játék néző palotából. —

Egy *Neu Yorkból* (Amérikánaak új *Eboracum*
nevű tartományából) *Liberpolba* jutott hajó azt a'
hirt hozta, hogy a' *Jamajkai* szigetben fel támadt
szabad Négerek, avagy Indusok üstökbe kaptak
a' Britanniai seregekkel, és egynéhány tisztet meg
is öltek. A' *Jamajkai* fő kormányozó közönsége-
sé tett hirdetményében minden pártos Néger fejé-
re 20, és egy olly asszony 's gyermek fejére 10 font
sterlinget tett fel. A' ki egy *Pálmer* nevű Néger-
t akár elevenen, akár halva kézbe adja, 80; a' ki
pedig egy más *Perkinson* nevű Néger-
t elevenen, vagy halva kézbe adja 50 font sterlinget fog ju-
talomúl venni.

Batáviai Respublika.

Amsterdámban újjabb zenebonák támadtak, és minden környülállások azt mutatták, hogy ez a' szerentsetlen köz társaság ugyan azon viszontagságokba fog talzitatni, a' mellyekkel küszködött ennek tanító mestere a' Fr. respublika még eddig. Ezen zenebonára azon levél szolgáltatót alkalmatosságot, mellyet a' *Hágában* lévő Hollandiai képviselőknek tagja *Wiselius* Amsterdámi tanácsos küldött egy barátjának *Heckeren* nevű Amsterdámi polgárnak Oct. 28-dikán.

Ez a' levél így vala írva: „A' környülállások naponként mind kétségesebb kimenetelűek lesznek. A' Hollandiai tartomány tellyes tehetségével igyekezik a' Köz Rendek nyomorútt gyűlésének fel serkentésére, és a' respublika dolgaihoz hathatós eszközökkel való nyúlásra, de tellyességgel semmire nem mehet. A' többek közt azt javasolta mai napon, hogy a' *Doesburgtól Delfzilig* lévő határ védelmező állapotba tétessék, a' melly olly nyomorútt állapotban vagyon, hogy ellenségeink közül 3000 ember csizmában és harisnyában is könnyen által ronthat azon. A' melly emberben igaz szív vagyon hazája iránt, fel duzzad a' vére az illy istentelenségeknek tapasztalására. Az *Orániai* Háznak barátjai nagy számmal gyűllenek öfzve, és bizonyosan tarthat a' respublika ellenséges meg támadásoktól. A' Frantziák minden politika dolgaikat titkollyák, és a' mint én ezre vettem, alattomban tractálnak az Anglusokkal, 's úgy hiszem, hogy ezen okból utazott az Amériikai minister is *Adáms Londonba*. Tehát a' mi szerentsés hazánk lészzen azon árr, mellyen az Anglusokkal való békesség meg fog vásároltatni. A' Prussiai király, az 1788-dik esztendőben készült *Looi* tractátus szerént, 25 ezer embert fog az Orániai hertzeg segítségére küldeni. A' mit én itt írok, nem epe sártól származott álom látás, hanem tökéletes igazság. Jól tudja

az úr, hogy én mindenkor illy punctumból szoktam a' dolgokat meg tekinteni. Jó barátjaival közölheti az úr leveleimet, mivel rövid idő múlva mindenek világosságra fognak jöni."

Ezen levelet sokan le másolták, barátjaikkal, esmérőkkel közölték, és egyik káffé házból a' másikba hirtelven fel buzdították az egymással ellenkező részeknek heves vérét. A' klubisták meg rettenvén a' házára következhető veszedelemtől, felettébb buzgóttak, 's azt állatták, hogy az Amsterdami kormány széknek egy része egyet ért a' ki költözött principistákkal, Nov. 5 ikén jókor reggel, a' kapuknak ki nyitása előtt, Commissiót küldvén a' Tanács házhoz, azt kívánták, hogy mind addig zárva legyenek a' városnak kapui, míg az előbbi kormánynak tagjai egyen egyen megfogattatnának. A' municipalitás a' klubisták kívánságát nem tellyesítvén, ezek a' város strázsa házhoz mentek, az ott tartani szokott kúltsokat elvették, és tellyeséggel ki nem akarták kezek közül adni. Ezen történetnek híre a' városnak minden úttzait villám módjára befutván, az egész várost fel indította, minden férfi fegyvert fogott, és egyik rész a' másik ellen menni készült; hanem végtére jó módal le tsendesítvén a' klubisták heves vérét, a' kúltsokat kezekből kivették, dél előtt 10 órakor a' város kapuit felnyittatták, 's ez által megfojtották a' zenebonának langoló szikráját.

Fülébe menvén ezen történetnek híre a' *Hágában* lévő Frantzia képviselőknek *Thibauldnak* és *Rámelnek*, annyira meg bosszonkodtak, hogy legottan levelet írván, az Amsterdami municipalitás előjáróihoz, azt kívánták, hogy küldje meg nekik a' *Wiselius* levelének mását; egyfersmind a' Frantzia respublika sérelmére járni mondották azokat, a' kik magokkal el hitették, és másokkal is el hitetni akarják, hogy az a' Batáviai respublikának ki rekesztésével békességre akarjon az Anglusokkal lépni; következésképen a' Batavusok-

kal szerzett 's esküvéssel meg erősített álliantzia, és a' Frantzia nemzeti képviselőknek egyenes lívüségék, nem szükölködnek azon bosszúságot okozó költött hírnek meg tzáfolása nélkül.

Van *Heckern* polgár, a' kinez tudnillik *Wiselius* ezt a' levelet küldötte, és a' ki azt közönseges helyeken fityogtatta, 's olvasgatta, a' közbátorságra ügyelő Commissió parantsolatyára őrizet alá tétetett; *Wiselius* ellenben, a' ki ezen zenebonának fő oka vala, *Amsterdámba* vissza menvén, baráttyáának szabadon botsatását sürgeti, kézleveléért a' feleletet magára vállalni, és jóvá hagyta azon rendeléseket, a' mellyeket az *Amsterdami* municipalitás tétetett a' zenebonáskodók le tsendesítésekre. —

Nemtsak a' principisták számának naponként való öregbedése, nemtsak a' Helytartó Fejedelem előbbi méltóságába való helyheztetéséért öszve gyült, és szüntelenül szaporodó seregektől való félelem; hanem a' Frantzia ármádiát *Rénus* környékein mostanában érdeklött sok szerentsétlenségek is rendkívül való nyughatatlanságot okoztak a' Hollandiai patriotáknak.

Az aprólékosabb, de azért nem kevésbe fontos Hollandiai dolgok ezek: A' frigyes tartományokban fekvő Fr. truppok a' Rénusi ármádiához igen nagy sebességgel menni parantsoltattak. A' respublika védelmezése végett minden ifjú polgárok 15 elztendősöktől fogva 18 elztendősökig fegyverbe fognak öltöztetni. — A' *Pétersburgi* udvar értesére adatta az ott lévő Hollandus követnek *Swart* polgárnak, hogy a' Batáviai respublika mastól való nem függését, és mostani systemáját meg nem esmérheti, és valameddig a' Frantzia seregek abban lesznek, mind addig úgy nézi a' frigyes tartományokat, mint a' Frantzia fegyver által el nyert, 's el foglaltatott Országot.

Lengyel Ország.

A' Fels. Orosz Császárné Octobernek végén költ, és *Repnin* hertzeghez küldött parantsolatyá

szerént a' *Lythvániai* nagy hertzezség anya városa *Wilna* egy R. Catholikus püspökségnek residentziájává tétetett, és *Kossakovsky* apatúr emeltetett azon új püspökségre, kinek 4000 rubel ez-tendei jövedelem rendeltetett, és mind a' *Lythvániai* mind a' *Lieflandiai* katolikus gyülekezetek az ő kormánya alá vettek, minden egyházi jó rendtartások reá bizattak, és egy olly Consistorium fog alatta lenni, mellyről egyenesen a' Pétersburgi udvarra kell apellálni, hogy minden alája vettett papokat szorosán vizsgálja meg, és ha hiveknek nem találja az Orosz Császárnéhoz, leg ottan fossza meg hivatalyaiktól, 's másokat tegyen helyekre. — Semmiféle idegen papoknak nem lészen szabad *Lythvániában* maradni, és a' kik ennekutánna oda fognak menni, a' polgári előjáróknak kell őket által adni. Semmi *Lythvániai* szerzetes papok, klastromok, és gyülekezetek ne fügjenek idegen papi fejedelmektől, sem semmi jövedelmet ne küldjenek azoknak. A' Pápa bulláját sem lészen szabad el venni, hanem előbb a' fő kormányozóhoz, ettől a' *Pétersburgi* udvarhoz kell küldeni, és attól várni az az iránt tétetendő rendeléseket. Minden *Lieflandiai*, és *Lythvániai* püspökök kötelesek a' megyeikben lévő klastromokról hirt adni, hogy ekképen, a' mellyeknek semmi hasznok nintsen, más módon fordítatathassanak köz haszonra.

A' Pétersburgi, Bétsi és Londoni udvarok közt kötött szoros álliantzia olly titkon folyt, és ment végbe, hogy annak foglalattyát senki ki nem tanulhattya. Mindenek úgy gondolkodnak, hogy annak titkos tikkelyei Európának nemtsak jelenvaló, hanem jövendőbéli körülállásait is tárgyazzák, 's ennél fontossabb álliantziát e' folyó században fel állotnak lenni nem gondolnak. Tudva vagyon, hogy az Orosz Császárné ministerjei sokáig magok dolgoztak azon, és a' Cs. K. követségnek első titoknokja, és az Angliai követségnek tanácsosa éjjel nappal foglalatosságra vóltak, és egy

lelket sem botsátottak magokhoz. Ez a' titkos tracta rendkívül való kurirok által küldetett meg a' Bétsi és Londoni udvarokhoz.

Elegyes Dolgok.

Az Orosz Császárné hivatalyára *Pétersburgba* három hertzeg kis asszonyaival utazott *Sax-Koburg Salfeldi* hertzeg asszony Nov. 17-ikén szentséesen oda érkezett, igen szivesen fogadtatott, és mind maga, mind hertzeg kis asszonyai meg ajándékoztattak a' *Katalin* rendel. A' három hertzeg kis asszony közül a' leg ifjabbat, úgymint *Henrietta Ulrikát*, a' ki 1781 elzt. *Sept. 23-ik* napján született e' világra, választotta magának jövendőbéli feleségül az Orosz nagy hertzegnek második szülött fia *Konstantin*, a' ki tsak két elztendővel idősebb ki választott kedves mátkájánál. E' két hertzegi tsemetének öszve párositása jövő tavaszra halasztatott. A' Svéciai ifjú király ki nézett mátkájának, a' *Meklenburg Sveréni* hertzeg asszonynak eljegyeztetésére küldetett Svéciai követ *B. Klin-kowström* Nov. 2-dikán jutott *Ludvigslustba*, 's mindjárt más nap meg kérette *Lovisa Sarlotta* hertzeg kis asszonyt, a' melly alkalmatossággal igen nagy vendégség vólt a' fent nevezett hertzegnél, 's az egész hertzegi palota meg vólt világositva. Ennek öszve párositása is jövő tavaszon lészén. — A' Tempeli fogságban ült királyi hertzeg kis asszonyért szabadon botsátatott Fr. ministerek, és Generálisok, u. m. *Bournonville, Quinel, Camus, Lamarque, Bancall, Semonville, Maret*, és *Drouet*, a' ki t. i. néhai XVI Lajos királyt Német Ország felé vett utazásakor *Varenesben* meg tartóztatta, 11-dik Novemb. *Augspurgba* jutván, a' fejer bárány vendégfogadóban hálták, 's más nap tovább folytatták útjokat. A' *Regensburgi* Evangelika Gyülekezet nagy áhétatossággal meg közönte a' Jehovának azt a' kegyelmességet, melly szerént az *Austriai* fegyvert győzedelmessé tette. *Buxhöv-*

den Orosz Generális keményen meg büntette azokat a' Kozákokat, a' kik ellen *Lythvániának* lakosi az ellenek gyakorlott kegyetlenségért panaszt tettek. — A' Hessen-Darmstadti Landgrófnak 7 ezrendös fiatskáját kapitányságára emelte a' Fels. Császár a' maga Fels. nevét viselő magyar huszár regementnél. — A' múlt Septemberben már kemény tél és nagy hó volt Pétersburgban. — *Pichegrü* Generál az egész *Strafsburgi* armádiát magához húzta. — *Merlin* még most Hünningában billiártozik, és meg nem hólt.

* * * * *

Közelget az ezrendő vége, öt hét múlva más ezrendő számot írunk a' *Magyar Kurir* homlokára, és a' mint reménylenünk lehet, több kellemetes hirekkel kedveskedhetünk ezután Érd. Olvasóinknak, mint eddig kedveskedtünk. A' kiknek tehát a' majdan ajtaink eleibe álló 1796 dik ezrendőnek egy félrészében, a' *Magyar Kurir* olvasására kedvek lészzen, fel küldvén annak 5 forintból álló taksáját, ne sajnállyák jelentő leveleiket illy rövid tzim alatt *Pro Magyar Kurir Viennae* vagy *à Vienne* hozzám utasítani. Azok is a' kik e' majdan le folyó ezrendőnek utólsó felében hitelben olvastak újság leveleimet; ne felejtkezzenek a' Kurir érdemlett bérít hová hamarább felküldeni. — Erdély Országának azon részében, a' hol ritkák a' posták és ha találatnak is, a' pénz felküldéset magokra vállalni nem akarják, nevezetesen *M. Vásárhely* környékén, és a' Gyergyói Székekben; amott Titt. *Csiky Márton* *M. Vásárhelyi* érd. kereskedő úrnál, a' Gyergyói Székekben pedig *Kritsa Márton* Gyergyó Szentmiklósi Érd. kereskedő úrnál tegyék le a' Kurir taksáját. A' kiknek Érd. Olvasóim közül néhány újság darabjai ki maradtak, adják tudtomra, szivessen másokat küldök az el tévelyedett árkusok helyett.